OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2003 Rhif 781 (Cy.92)

PLANT A PHERSONAU IFANC, CYMRU
GOFAL CYMDEITHASOL, CYMRU

Rheoliadau Canolfannau Preswyl i Deuluoedd (Cymru) 2003

Wedi'u gwneud	- -	*18 Mawrth 2003*
Yn dod i rym	- -	*1 Medi 2003*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru, drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 4(6), 16(3), 22(1), (2)(a) i (d) ac (f) i (j), (5)(a) ac (c), (7) (a) i (j), 25(1), 34(1), 35(1), a 118 (5) i (7) o Ddeddf Safonau Gofal 2000(**1**) ac ar ôl ymgynghori ag unrhyw bersonau y mae'n credu eu bod yn briodol(**2**) drwy hyn yn gwneud y Rheoliadau canlynol:—

RHAN I

CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Canolfannau Preswyl i Deuluoedd (Cymru) 2003 a deuant i rym ar 1 Medi 2003.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys mewn perthynas â chanolfannau preswyl i deuluoedd yng Nghymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "awdurdod lleoli" ("*placing authority*"), mewn perthynas â theulu, yw'r awdurdod lleol neu'r corff arall sy'n gyfrifol am drefnu lletya'r teulu mewn canolfan breswyl i deuluoedd;

ystyr "corff" ("*organisation*") yw corff corfforedig;

ystyr "cynllun lleoliad" ("*placement plan*") yw'r cynllun a baratoir yn unol â rheoliad 13;

(**1**) 2000 p.14. Mae'r pwerau'n arferadwy gan y Gweinidog priodol, a ddiffinnir yn adran 121(1) o Ddeddf 2000, mewn perthynas â Chymru, fel Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ac mewn perthynas â Lloegr, Yr Alban a Gogledd Iwerddon, fel yr Ysgrifennydd Gwladol. Diffinnir "prescribed" a "regulations" yn adran 121(1) o'r Ddeddf honno.

(**2**) *Gweler* adran 22(9) o Ddeddf 2000 i gael gweld y gofyniad i ymgynghori.

ystyr "Cynulliad Cenedlaethol" ("*National Assembly*") yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "darparydd cofrestredig" ("*registered provider*"), mewn perthynas â chanolfan breswyl i deuluoedd, yw person sydd wedi'i gofrestru o dan Ran II o Ddeddf 2000 fel y person sy'n rhedeg y ganolfan breswyl i deuluoedd;

ystyr "datganiad o ddiben" ("*statement of purpose*") yw'r datganiad ysgrifenedig a lunnir yn unol â rheoliad 4;

ystyr "Deddf 1989" ("*the 1989 Act*") yw Deddf Plant 1989(**3**);

ystyr "y Deddf 2000" ("*the 2000 Act*") yw Deddf Safonau Gofal 2000;

ystyr "person cofrestredig" ("*registered person*"), mewn perthynas â chanolfan breswyl i deuluoedd, yw unrhyw berson sy'n ddarparydd cofrestredig neu'n rheolwr cofrestredig y ganolfan breswyl i deuluoedd;

ystyr "rheolwr cofrestredig" ("*registered manager*"), mewn perthynas â chanolfan breswyl i deuluoedd, yw person sydd wedi'i gofrestru o dan Ran II o'r Ddeddf fel rheolwr y ganolfan breswyl i deuluoedd;

mae i "rhiant" yr ystyr a roddir i "parent" gan adran 4(2) o Ddeddf 2000;

ystyr "swyddfa briodol" ("*appropriate office*") mewn perthynas â chanolfan breswyl i deuluoedd —

(a) os oes swyddfa wedi'i phennu o dan baragraff (5) ar gyfer yr ardal y mae'r ganolfan breswyl i deuluoedd wedi'i leoli ynddi, yw'r swyddfa honno;

(b) mewn unrhyw achos arall, yw unrhyw un o swyddfeydd y Cynulliad Cenedlaethol;

ystyr "teulu" ("*family*") yw plentyn a rhiant y plentyn yn cael eu lletya neu i gael eu lletya gyda'i gilydd mewn canolfan breswyl i deuluoedd, a dehonglir yr ymadrodd "aelod o'r teulu" ("*member of the family*") yn unol â hynny;

ystyr "trigolyn" ("*resident*") yw unrhyw berson sydd am y tro yn cael ei letya mewn canolfan breswyl i deuluoedd;

dehonglir "unigolyn cyfrifol" ("*responsible individual*") yn unol â rheoliad 5;

ystyr "ymarferydd cyffredinol" ("*general practitioner*") yw ymarferydd meddygol cofrestredig sydd—

(a) yn darparu gwasanaethau meddygol cyffredinol o dan Ran II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977(**4**),

(b) yn cyflawni gwasanaethau meddygol cyffredinol mewn cysylltiad â chynllun peilot o dan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Sylfaenol) 1997(**5**); neu

(c) yn darparu gwasanaethau sy'n cyfateb i wasanaethau sy'n cael eu darparu o dan Ran II o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 heblaw yn unol â'r Ddeddf honno; a

mae i "ymholiad amddiffyn plant" ("*child protection enquiry*") yr ystyr a roddir iddo gan reoliad 12(3)(a).

(2) Yn y Rheoliadau hyn, ac eithrio lle darperir fel arall, nid yw cyfeiriadau at blentyn yn cynnwys rhiant sy'n cael ei letya mewn canolfan breswyl i deuluoedd sydd o dan 18 oed.

(3) Yn y Rheoliadau hyn, mae cyfeiriadau at gyflogi person yn cynnwys cyflogi person p'un ai am dâl neu beidio, a ph'un ai o dan gontract gwasanaeth neu gontract ar gyfer gwasanaethau, a chaniatáu i berson weithio fel gwirfoddolwr, a dehonglir cyfeiriadau at gyflogai neu at gyflogi person yn unol â hynny.

(**3**) 1989 p.41.
(**4**) 1977 p.49.
(**5**) 1997 p.46

(4) Yn y Rheoliadau hyn, mae cyfeiriad —

(a) at reoliad neu Atodlen â Rhif yn gyfeiriad at y rheoliad yn y Rheoliadau hyn neu at yr Atodlen iddynt sy'n dwyn y Rhif hwnnw; a

(b) mewn rheoliad neu Atodlen at baragraff â Rhif yn gyfeiriad at y paragraff yn y rheoliad hwnnw neu'r Atodlen honno sy'n dwyn y Rhif hwnnw.

(5) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol bennu swyddfa o dan ei reolaeth fel y swyddfa briodol mewn perthynas â chanolfan breswyl i deuluoedd sydd wedi'u lleoli mewn ardal benodol yng Nghymru.

Sefydliadau sydd wedi'u heithrio

3. At ddibenion y Deddf 2000, mae sefydliad wedi'i eithrio o fod yn ganolfan breswyl i deuluoedd —

(a) os yw'n ysbyty gwasanaeth iechyd, yn ysbyty annibynnol, yn glinig annibynnol neu'n gartref gofal;

(b) os yw'n hostel neu'n lloches rhag trais domestig; neu

(c) mewn unrhyw achos arall, os darparu llety ynghyd â gwasanaethau neu gyfleusterau eraill i unigolion sydd yn oedolion yw prif ddiben y sefydliad, ac os mae'r ffaith y gall yr unigolion hynny fod yn rhieni, neu y gall eu plant fod gyda hwy, yn ail i brif ddiben y sefydliad.

Datganiad o Ddiben

4.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig lunio mewn perthynas â'r ganolfan breswyl i deuluoedd ddatganiad ysgrifenedig (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "y datganiad o ddiben") a rhaid iddo gynnwys datganiad ynghylch y materion a restrir yn Atodlen 1.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig ddarparu copi o'r datganiad o ddiben i swyddfa briodol Cynulliad Cenedlaethol Cymru a rhaid iddo drefnu bod copi ohono ar gael, pan ofynnir amdano, i gael ei archwilio —

(a) gan unrhyw berson sy'n gweithio yn y ganolfan breswyl i deuluoedd;

(b) gan unrhyw un o'r trigolion;

(c) gan unrhyw awdurdod lleol sy'n arfer unrhyw swyddogaethau o dan Ddeddf 1989 mewn perthynas â'r ganolfan breswyl i deuluoedd.

(3) Rhaid i'r person cofrestredig gynhyrchu arweiniad ysgrifenedig i'r ganolfan breswyl i deuluoedd (yr "arweiniad trigolyn") sy'n cynnwys crynodeb o'r datganiad o ddiben, a rhaid iddo ddarparu copi ohono i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol a phob rhiant sy'n cael eu lletya yn y ganolfan breswyl i deuluoedd.

(4) Rhaid i'r person cofrestredig —

(a) cadw'r datganiad o ddiben a'r arweiniad i'r trigolion o dan sylw, a'u diwygio os yw'n briodol; a

(b) hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol o fewn 28 diwrnod ar ôl unrhyw ddiwygiad o'r fath.

(5) Yn ddarostyngedig i baragraff (6) rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod y ganolfan breswyl i deuluoedd yn cael ei rhedeg bob amser mewn modd sy'n gyson â'i datganiad o ddiben.

(6) Ni fydd dim ym mharagraff (5) nac yn rheoliadau 14(1) nac 21(1) yn ei gwneud yn ofynnol nac yn awdurdodi'r person cofrestredig i dorri'r canlynol neu i beidio â chydymffurfio â hwy —

(a) unrhyw ddarpariaeth arall yn y Rheoliadau hyn; neu

(b) yr amodau sydd mewn grym am y tro mewn perthynas â chofrestru'r person cofrestredig o dan Ran II o Ddeddf 2000.

RHAN II

PERSONAU COFRESTREDIG

Ffitrwydd y darparydd cofrestredig

5.—(1) Rhaid i berson beidio â rhedeg canolfan breswyl i deuluoedd oni bai ei fod yn ffit i wneud hynny.

(2) Nid yw person yn ffit i redeg canolfan breswyl i deuluoedd oni bai fod y person —

(a) yn unigolyn sy'n bodloni'r gofynion a nodir ym mharagraff (3); neu

(b) yn gorff ac —

(i) bod y corff wedi hysbysu'r Cynulliad Cenedlaethol o enw, cyfeiriad a swydd unigolyn (y cyfeirir ato yn y rheoliadau hyn fel "yr unigolyn cyfrifol" yn y corff sy'n gyfarwyddwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog arall i'r corff ac yn gyfrifol am oruchwylio rheolaeth y ganolfan breswyl i deuluoedd; a

(ii) bod yr unigolyn hwnnw'n bodloni'r gofynion a nodir ym mharagraff (3).

(3) Dyma'r gofynion —

(a) bod yr unigolyn yn addas o ran ei onestrwydd a'i gymeriad da i redeg y ganolfan breswyl i deuluoedd;

(b) bod yr unigolyn yn ffit yn gorfforol ac yn feddyliol i redeg y ganolfan breswyl i deuluoedd; ac

(c) bod gwybodaeth lawn a boddhaol ar gael mewn perthynas â'r unigolyn.

(i) mewn perthynas â phob un o'r materion a bennir ym mharagraffau 1 i 6 o Atodlen 2:

(ii) os yw paragraff (4) yn gymwys, mewn perthynas â phob mater a bennir ym mharagraffau 1 a 3 i 7 o Atodlen 2;

(iii) ac ymhellach, os yw paragraff (4) yn gymwys, mewn adroddiad ysgrifenedig ar wiriad ar y rhestrau a gedwir yn unol ag adran 1 o Ddeddf Amddiffyn Plant 1999(**6**) a rheoliadau a wneir o dan adran 218 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988(**7**).

(4) Mae'r paragraff hwn yn gymwys os oes unigolyn wedi gwneud cais am y dystysgrif y cyfeirir ati ym mharagraff 2 o Atodlen 2 ond nad yw'r dystysgrif wedi'i rhoi.

(5) Nid yw person yn ffit i redeg canolfan breswyl i deuluoedd —

(a) os yw'r person hwnnw wedi'i ddyfarnu'n fethdalwr neu os dyfarnwyd atafaeliad ar ei ystad ac (yn y naill achos neu'r llall) nad yw wedi'i ryddhau ac nad yw'r gorchymyn methdaliad wedi'i ddiddymu nac wedi'i ddileu; neu

(b) os yw wedi cyfamodi neu wedi trefnu gyda'i gredydwyr, ac nad yw wedi'i ryddhau mewn perthynas ag ef.

Penodi rheolwr

6.—(1) Rhaid i'r darparydd cofrestredig benodi unigolyn i redeg canolfan breswyl i deuluoedd —

(a) os nad oes rheolwr cofrestredig mewn perthynas â'r ganolfan breswyl i deuluoedd; a

(b) os yw'r darparydd cofrestredig —

(i) yn gorff;

(ii) heb fod yn berson ffit i reoli canolfan breswyl i deuluoedd; neu

(**6**) 1999 p.14.
(**7**) 1988 p.40.

(iii) yn berson nad yw'r ganolfan breswyl i deuluoedd o dan ei ofal amser llawn o ddydd i ddydd neu nad yw'r bwriad iddo fod o dan ei ofal felly.

(2) Pan fydd y darparydd cofrestredig yn penodi person i reoli'r ganolfan breswyl i deuluoedd, rhaid i'r darparydd cofrestredig hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol ar unwaith —

(a) o enw'r person a benodwyd felly; a

(b) o'r dyddiad y mae'r penodiad i fod yn effeithiol.

Ffitrwydd y rheolwr

7.—(1) Rhaid i berson beidio â rheoli canolfan breswyl i deuluoedd oni bai ei fod yn ffit i wneud hynny.

(2) Nid yw person yn ffit i reoli canolfan breswyl i deuluoedd oni bai —

(a) bod y person yn addas o ran ei onestrwydd a'i gymeriad da i reoli'r ganolfan breswyl i deuluoedd;

(b) o roi sylw i faint y ganolfan breswyl i deuluoedd, y datganiad o ddiben, a nifer ac anghenion y trigolion —

(i) bod gan y person y cymwysterau, y medrau a'r profiad y mae eu hangen i reoli'r ganolfan; a

(ii) bod y person yn ffit yn gorfforol ac yn feddyliol i wneud hynny;

(c) bod gwybodaeth lawn a boddhaol ar gael mewn perthynas â'r person —

(i) mewn perthynas â phob mater a bennir ym mharagraffau 1 i 6 o Atodlen 2;

(ii) os yw paragraff (3) yn gymwys, mewn perthynas â phob mater a bennir ym mharagraffau 1 a 3 i 7 o Atodlen 2;

(iii) ac ymhellach, os yw paragraff (3) yn gymwys, mewn adroddiad ysgrifenedig ar wiriad ar y rhestrau a gedwir yn unol ag adran 1 o Ddeddf Amddiffyn Plant 1999(**8**) a rheoliadau a wneir o dan adran 218 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988(**9**).

(3) Mae'r paragraff hwn yn gymwys os oes unigolyn wedi gwneud cais am y dystysgrif y cyfeirir ati ym mharagraff 2 o Atodlen 2 ond nad yw'r dystysgrif wedi'i rhoi.

Y person cofrestredig — gofynion cyffredinol

8.—(1) Rhaid i'r darparydd cofrestredig a'r rheolwr cofrestredig, o roi sylw i faint y ganolfan breswyl i deuluoedd, y datganiad o ddiben, a nifer ac anghenion y trigolion redeg y ganolfan neu ei rheoli (yn ôl fel y digwydd) â gofal, medrusrwydd a medr digonol.

(2) Os yw'r darparydd cofrestredig —

(a) yn unigolyn, rhaid iddo ymgymryd; neu

(b) os yw'n gorff, rhaid iddo sicrhau bod yr unigolyn cyfrifol yn ymgymryd,

o dro i dro ag unrhyw hyfforddiant sy'n briodol er mwyn sicrhau bod ganddo'r profiad a'r medrau y mae eu hangen i redeg y ganolfan breswyl i deuluoedd.

(3) Rhaid i'r rheolwr cofrestredig ymgymryd o dro i dro ag unrhyw hyfforddiant sy'n briodol er mwyn sicrhau bod ganddo'r medrau y mae eu hangen i reoli'r ganolfan breswyl i deuluoedd.

(**8**) 1999 p.14.
(**9**) 1988 p.40.